

Grant Thornton

Доклад на независимия одитор
Годишен доклад за дейността
Финансов отчет

СОЛАРПРО ЕАД

31 декември 2010 г.

соларпро |

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 Софи
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: собственика на
СОЛАРПРО ЕАД
Гр. София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на дружество **СОЛАРПРО ЕАД** към 31 декември 2010 г. включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2010 г., отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща тогава, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основащо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите

счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас квалифицирано мнение.

База за изразяване на квалифицирано мнение

В отчет за финансовото състояние на **СОЛАРПРО ЕАД** към 31 декември 2010 г. в състава на нетекущите и текущите активи са включени разчети с чуждестранен контрагент дружество Energosolar Hungary EQ.MAN.LTD на обща стойност 3 695 хил.лв, представени съответно в състава на позиции Аванси за придобиване на дълготрайни активи 3 458 хил.лв. и Търговски вземания 237 хил.лв. Към датата на настоящия доклад не сме получили писма за потвърждение на разчети от Energosolar Hungary EQ.MAN.LTD и не сме били с състояние чрез други алтернативни процедури да се убедим в достатъчна степен относно балансовата стойност на тези вземания към 31 декември 2010 г., тяхната класификация и срочност, както и дали не са надценени във финансов отчет и в каква степен спрямо тяхната реална събираемост.

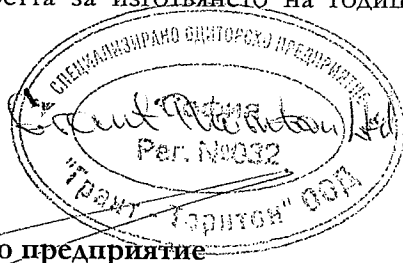
Квалифицирано мнение

По наше мнение с изключение на ефекта от въпроса, описан в параграфа „База за изразяване на квалифицирано мнение“, финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **СОЛАРПРО ЕАД** към 31 декември 2010 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2010 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2010 г. на **СОЛАРПРО ЕАД**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2010 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Регистриран одитор
Управител
Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор

15 април 2011 г.
гр. София

СОЛАРПРО ЕАД

Годишен доклад за дейността

2010 г.

I. Обща информация за дружеството

Собственост и управление

“Соларпро” е еднолично акционерно дружество учредено на 23.11.2007 година в София.

Към 31 декември 2010 г. едноличен собственик на капитала е „Солапро Холдинг” АД.

“Соларпро Холдинг” АД е регистрирано на 17.12.2009 г. с ЕИК 200969916 и е със седалище и адрес на управление: гр. София 1504 район р-н Средец ул. "Шейново" No 7.

“Соларпро” ЕАД е учредено с капитал в размер на 2 500 000 лева, който е увеличен до 24 000 000 лева с решения от 03.06.2008, 09.03.2009 и 26.06.2009 година. Към датата на отчетите акционерният капитал е напълно внесен.

Структура на дружеството

“Соларпро” ЕАД е акционерно дружество с едностепенна система на управление: Съвет на директорите.

Дружеството има Съвет на директорите в състав: Константин Василев Ненов – председател, Иван Вълев Сливов – зам. - председател и Николай Димитров Беров – изпълнителен директор.

II. Резултати от дейността през 2010 г.

През 2010 г. Дружеството завърши изграждането и подобряването на производствената инфраструктура и инсталирането на втора производствена линия с капацитет 12 MW, и линията се въвежда в експлоатация септември месец и към изготвяне на финансовите отчети е усвоен 20% от експлоатационният и капацитет.

2010 г. беше успешна и за дейността по интегриране на слънчеви централи. През първото тримесечие на 2010 бе завършена окончателно и въведена в експлоатация ФЕЦ "Янково", с инвеститор Алфа Енерджи ЕООД. Централата е разположена на територията на с. Янково, община Смядово, близо до град Шумен. Дотигнат е пълният капацитет на проекта от 2.4 MWp. В рамките на годината стартираха проекти за изграждане на фотоволтаични централи

с обща мощност над 7 MWp, към датата на финансовите отчети са окончателно завършени и присъединени към електропреносната мрежа са мощности с капацитет над 1 MWp.

Във връзка с разрастване на дейността на направление Слънчеви централи, Соларпро АД, с Удостоверение от Камарата на строителите в България - № III – 001920 от 08.10.2009 г., бе вписано в Централния професионален регистър на строителя и придоби право за изграждане на строежи от енергийната структура - трета група, подгрупа строежи - от трета до пета категория.

В резултат на гореизброеното Дружеството реализира през 2010 г. приходи 14 415 хил. лв. и печалба преди данъци 1 212 хил. лв. Броят на служителите нарастна до 133 хил. лв. в края на отчетната година, в резултат на което разходите за персонала нарастват от 1 700 хил. лв. през 2009 г. до 2 006 хил. лв. през 2010 г. Разходите за материали запазват се запазват относително постоянни – 6 553 хил. лв. през 2010 г., в сравнение с 6 965 хил. лв. през 2009 г. Най-значителен е ръста в разходите за външни услуги, които нарастват с около 107% и достигат до 5 644 хил. лв. през 2010 г. Ръстът на разходите се компенсира от увеличението на запасите от готова продукция и незавършено производство, което увеличение достига до 4 190 хил. лв.

III. Настоящи тенденции и вероятно бъдещо развитие на дружеството

Дружеството ще продължава да развива двете направления в дейността си - производство на фотоволтаични модули и изграждане на слънчеви електроцентрали.

Стратегията на Дружеството предвижда развиване на научно-изследователска дейност за развитие на технологията, подобряване на качеството и оптимизиране на разходите за производство на продукта. В момента се поддържат добри работни взаимоотношения с водещи специалисти от сектора, научно-изследователски центрове и университети.

Основните насоки за развитие през 2010 г. могат да се структурират целево:

- Соларпро да заеме водеща роля като системен интегратор на слънчеви централи в България;
- Развитие на дейността по поддръжка и управление на слънчеви централи;
- Създаване на успешна история от инсталации и функциониране на технология и преминаване към продажби на модули.

IV. Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от управителите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

1. Анализ на пазарния риск

1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева.

1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране.

2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Дружеството не предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация.

3. Анализ на ликвидния риск

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

4. Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и

търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

V. Събития след датата на баланса

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

Дата: 25 Март 2010 г.
Гр.София

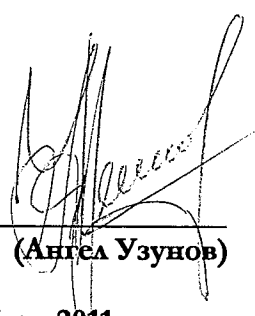
Изпълнителен директор: _____

(Николай Беров)

Отчет за финансовото състояние

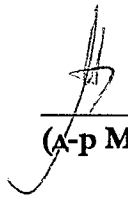
Активи	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	1 139	1 268
Машини и съоръжения	6	18 807	19 584
Аванси за придобиване на дълготрайни активи	12	4 054	-
Предоставени заеми		3 251	-
Дългосрочни вземания от свързани лица	31	12 817	-
Отсрочени данъчни активи	8	-	55
Нетекущи активи		40 068	20 907
Текущи активи			
Материални запаси	9	5 307	1 403
Предоставени заеми	11	209	839
Вземания по предоставени аванси	12	437	4 072
Търговски вземания	13	1 025	628
Вземания от свързани лица	31	11 347	20 974
Данъчни вземания	14	-	181
Вземания по договори за строителство	10	5 783	-
Други вземания	15	35	31
Пари и парични еквиваленти	16	231	5 759
Текущи активи		24 374	33 887
Общо активи		64 442	54 794

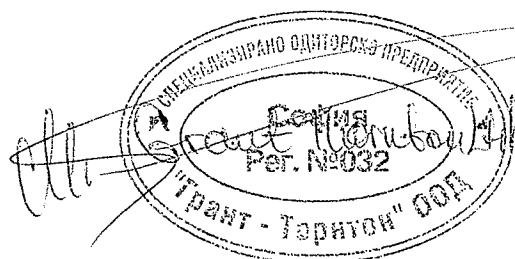
Изготвил:
 (Ангел Узунов)

Изпълнителен директор:
 (Николай Беров)

Дата: 25 Март 2011 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

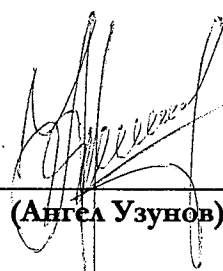

 (д-р Мариана Михайлова)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 11 до стр. 45 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	17.1	24 000	24 000
Неразпределена печалба/ (Натрупана загуба)		625	(503)
Общо собствен капитал		24 625	23 497
Пасиви			
Нетекущи			
Провизии	18	154	154
Дългосрочни заеми	20.1	18 370	23 681
Задължения по финансов лизинг	7.1	6	51
Данъчни пасиви	8	83	-
Нетекущи пасиви		18 613	23 886
Текущи			
Провизии	18	48	48
Краткосрочни заеми	20.1	14 641	5 265
Задължения за лихви		254	-
Задължения по финансов лизинг	7.1	61	76
Търговски задължения	21	2 595	1 320
Получени аванси		2 985	-
Краткосрочни задължения към свързани лица	31	205	50
Пенсионни и други задължения към персонала	19.2	186	585
Данъчни задължения	22	202	58
Други задължения		27	9
Текущи пасиви		21 204	7 411
Общо пасиви		39 817	31 297
Общо собствен капитал и пасиви		64 442	54 794

Изготвил:
 (Ангел Узунов)

Изпълнителен директор:
 (Николай Беров)

Дата: 25 Март 2011 год.

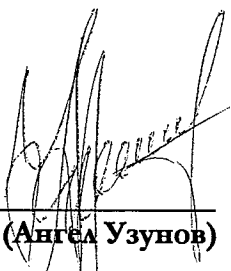
Заверил съгласно одиторски доклад:

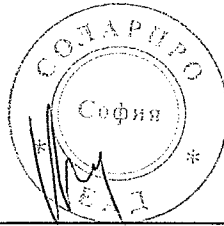
(д-р Мариана Михайлова)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 11 до стр. 45 представляват неразделна част от него.

Отчет за всеобхватния доход

	Пояснение	2010 '000 лв.	2009 '000 лв.
Приходи от продажби	23	14 309	13 292
Други приходи	24	106	14
Разходи за материали	25	(6 553)	(6 965)
Разходи за външни услуги	26	(5 644)	(2 716)
Разходи за персонала	19.1	(2 006)	(1 700)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6	(2 495)	(993)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(156)	-
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		4 190	184
Други разходи	27	(311)	(358)
Печалба от оперативна дейност		1 440	758
Финансови разходи	28	(1 192)	(374)
Финансови приходи	28	964	85
Печалба преди данъци		1 212	469
Разходи за данъци върху дохода	29	(84)	(47)
Печалба за годината		1 128	422
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		1 128	422

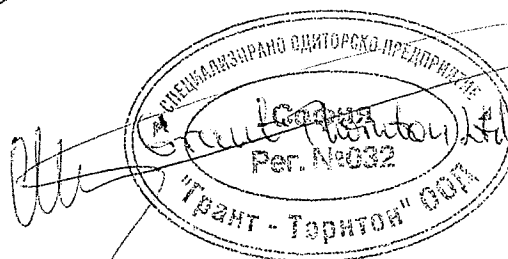
Изготвил:
 (Ангел Узунов)

Изпълнителен директор:
 (Николай Беров)

Дата: 25 Март 2011 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

(д-р Мариана Михайлова)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 11 до стр. 45 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Неразпределена печалба (Непокрита загуба)	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2010	24 000	(503)	23 497
Печалба за годината	-	1 128	1 128
Друг всеобхватен доход	-	-	-
Общо всеобхватен доход за годината	-	1 128	1 128
Салдо към 31 декември 2010	24 000	625	24 625

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	(Непокрита загуба)	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2009 г.	6 000	(925)	5 075
Емисия на акционерен капитал	18 000	-	18 000
Сделки със собствениците	18 000	-	18 000
Печалба за годината	-	422	422
Друг всеобхватен доход	-	-	-
Общо всеобхватен доход за годината	-	422	422
Салдо към 31 декември 2009 г.	24 000	(503)	23 497

Изготвил:

(Ангел Узунов)

Изпълнителен директор:

(Николай Беров)

Дата: 25 Март 2011 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

(д-р Мариана Михайлова)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 11 до стр. 45 представяват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци

Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	14 772	9 479
Плащания към доставчици	(14 631)	(10 094)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(2 246)	(1 052)
Постъпления от данъци	-	1 204
Плащания за данъци	(586)	(433)
Други плащания	(150)	(160)
Паричен поток от оперативна дейност	(2 841)	(1 056)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	5,6	(1 096)
Предоставени заеми	11	(21 305)
Постъпления от предоставени заеми	11	11 155
Получени лихви	11	473
Получени възстановени аванси		118
Паричен поток от инвестиционна дейност	(10 655)	(23 166)
Финансова дейност		
Получени заеми	18	13 546
Плащания по получени заеми	18	(4 698)
Плащания по финансов лизинг		(51)
Постъпления от емитиране на акции		-
Плащания на лихви		(775)
Други постъпления от финансова дейност		(53)
Паричен поток от финансова дейност	7 969	28 990
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(5 527)	4 768
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	5 759	996
(Загуба) от валутна преоценка	(1)	(5)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	16	231

Изготвил:

(Ангел Узунов)

Изпълнителен директор:

(Николай Беров)

Дата: 25 Март 2011 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

(А-р Мариана Михайлова)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 11 до стр. 45 представляват неразделна част от него.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет. Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет за всеобхватния доход.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на готова продукция и предоставяне на услуги.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Дружеството.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;

- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.4.1. Продажба на готова продукция

Продажбата на готова продукция включва продажба на фотоволтаични модули. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставената продукция. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел продукцията без възражение.

Приходите от продажба на готова продукция, които не са обвързани с договор за бъдеща гаранционна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато продукцията изисква приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, приход се признава по метода на процент на завършеност, описан по-долу.

4.4.2. Договори за строителство на фотоволтаични централи

Дружеството предлага специфично разработени за всеки клиент фотоволтаични централи. Тези договори са с фиксирана цена за проектирането и изграждането на фотоволтаични централи и попадат в обхвата на МСС 11 „Договори за строителство”.

Когато резултатът може да бъде надеждно оценен, договорените приходи и съответстващите им разходи се признават като приходи и разходи спрямо етапа на завършеност на дейността по договора към датата на финансовия отчет. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение във връзка с тази дейност.

Когато Дружеството не може надеждно да оцени резултата от договора, приход се признава само до размера на направените разходи по договора, които е вероятно да бъдат възстановени. Разходите по договора се признават за периода, в който са възникнали.

Когато е вероятно общата сума на разходите по договора да превиши общата сума на приходите, очакваната загуба се признава незабавно в печалбата или загубата.

Етапът на завършеност на един договор за строителство се оценява от ръководството, като се взима предвид цялата налична информация към датата на финансовия отчет.

Процентът на завършеност се определя на база на прегледи на извършената работа по строителния договор към датата на финансовия отчет

Договорите за строителство на Дружеството обикновено определят етапи за изпълнение на проекта. Максималният размер на прихода, който може да бъде признат за всеки отделен етап, се определя посредством оценяване на относителните справедливи стойности на всеки етап от проекта, например чрез сравняване на всички приходи, които Дружеството очаква да получи от договора за строителство с очакваната печалба при реализиране на съответния етап. Приходи във връзка със започнати, но все още незавършени етапи по договора се определят посредством сравнение между разходите, възникнали до момента, и общата сума на изчислените разходи за конкретния етап (разходно-себестойностен метод).

Брутната сума, дължима от клиентите се представя като актив в отчета за финансовото състояние на ред „Търговски вземания” или ред „Краткосрочни вземания от свързани лица” за всички договори, при които строителството не е завършено и за които направените разходи плюс признатите печалби минус признатите загуби превишават поетапно фактурираните суми. Брутната сума, дължима на клиентите, се представя като

пасив в отчета за финансовото състояние на ред „Търговски задължения” за всички договори, при които строителството не е завършено и за които поетапно фактурираните суми превишават направените разходи плюс признатите печалби минус загубите.

4.4.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Финансови разходи”.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.7. Нематериални активи

Нематериални активи включват подобрения на наети имоти, софтуер, права и лицензи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Софтуер	2 години
• Други	3 години
• Подобрения на наети активи	10 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

4.8. Машини и оборудване

Машините и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на машините и оборудването се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Машини	10 години
• Транспортни средства	4-10 години
• Стопански инвентар	5 години
• Компютри	3 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

4.9. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществени рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.10. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна

единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.11. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.11.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за доходите на редове „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар.

Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

4.11.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми, финансови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”, с изключение на капитализираните разходи за лихви по силата на МСС 23, които се отнасят към стойността на отговарящите на условията активи.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с инвестиционна цел. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за доходите на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.12. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален

производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.13. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.18.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с

позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.14. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.15. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Неразпределената печалба/ (Натрупаната загуба) включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

4.16. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.17. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е сročността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

4.18. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.19

4.18.1. Приходи от договори за строителство

Етапът на завършеност на всеки договор за строителство се оценява от ръководството като се взема предвид цялата налична информация към края на отчетния период. В този процес ръководството упражнява значима преценка по отношение на ключови събития, фактически извършена работа и приблизителна оценка на разходите за завършване на проекта. Допълнителна информация за счетоводната политика на Дружеството по отношение на договори за строителство е предоставена в пояснение 4.4.2.

4.18.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.19. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.19.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и

обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.19.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2009 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка.

4.19.3. Приходи от договори за строителство

Признатите приходи от договори за строителство се базират на най-добрата приблизителна оценка на ръководството по отношение на резултата от всеки договор и процента на завършеност.

Ръководството на Дружеството оценява поне веднъж на всеки 3 месеца рентабилността на неизпълнените договори за строителство, както и недовършената работа, използвайки методи за управление на проекти.

4.19.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. При определяне на нетната реализируема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.19.5. Провизии

Признатата сума за гаранции, предоставяни на клиенти, е установена от ръководството на базата на очаквания размер на бъдещите дефекти.